

100702 LLENGUA CATALANA

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Llengua Catalana
Codi	100702
Crèdits ECTS	12
Curs i període en el que s'imparteix	2012-2013, anual
Horari	<i>dt i dj de 15 a 16.30h</i>
Lloc on s'imparteix	Facultat de Lletres
Llengües	català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Eulàlia Bonet
Departament	Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B11-248
Telèfon (*)	93 5812361
correu-e	Eulalia.Bonet@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Professor/a 2 (grup 1)

Nom professor/a	Anna Bartra Kauffman
Departament	Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B11-262
Telèfon (*)	93 5812015
correu-e	Anna.Bartra@uab.cat
Horari d'atenció	

Professor/a 2 (grup 1)

Nom professor/a	Eulàlia Bonet
Departament	Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B11-248
Telèfon (*)	93 5812361
correu-e	Eulalia.Bonet@uab.cat
Horari d'atenció	

Professor/a 3 (grup 2)

Nom professor/a	Xavier Villalba
Departament	Filologia Catalana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-32
Telèfon (*)	93 5868067
correu-e	Xavier.Villalba@uab.cat

Horari d'atenció

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

L'alumne ha de tenir un bon domini instrumental de la llengua catalana, tant oral com escrit, i ha de dominar la normativa gramatical.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura planteja un estudi descriptiu de la morfologia i la sintaxi bàsiques del català com a part fonamental de l'estudi de la llengua catalana en el bloc de formació bàsica i ha de servir per establir les bases per poder cursar amb èxit les matèries obligatòries de "Llengua catalana: sincronia" i de "Llengua catalana: variació i diacronia" i les optatives de "Lingüística sincrònica catalana".

En aquesta assignatura es parteix d'una anàlisi de les propietats dels elements lèxics, especialment les morfològiques, com a punt de partida per a l'anàlisi de les estructures sintàctiques del català. Concretament, en l'àmbit de la morfologia, l'alumne ha de poder:

- caracteritzar les diferents unitats de la morfologia per poder-les aplicar a la descripció dels mots catalans,
- explicar com es combinen els morfemes per crear paraules i entendre la importància de la composicionalitat del significat,
- adquirir l'habilitat de caracteritzar les relacions interlèxiques i el coneixement de les relacions sintagmàtiques i paradigmàtiques rellevants en l'anàlisi del significat de les unitats lèxiques,

En l'àmbit de la sintaxi, l'alumne ha de poder:

- entendre i aplicar conceptes sintàctics bàsics,
- saber aplicar les relacions combinatòries entre categories sintàctiques,
- veure la manifestació en català d'alguns universals lingüístics.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE8. Aplicar adequadament els principis prescriptius de la llengua estàndard i dels registres cultes actuals.
Competència	CE6. Analitzar les propietats lèxiques, fonètiques, fonològiques, sintàctiques i semàntiques de la llengua actual.
Resultats d'aprenentatge	Identificació correcta de les unitats lingüístiques Descripció dels processos combinatoris de creació de les unitats lingüístiques Capacitació per a l'anàlisi d'estructures lingüístiques
Competència	CE7. Relacionar els coneixements sobre les propietats internes i externes de la llengua amb les diferents condicions d'ús.
Resultats d'aprenentatge	CE7.1 Identificació dels factors pragmàtics que condicionen l'ús de les diverses estructures lingüístiques CE7.2 Distinció dels factors gramaticals i pragmàtics que determinen la interpretació global de l'oració
Resultats d'aprenentatge	CE8.1 Determinació del tipus de registre a partir de bases fonològiques, morfològiques, sintàctiques i semàntiques CE8.2 Identificació de les causes de la variació derivades del registre
Competència	CE9. Interpretar la problemàtica i les condicions d'ús de la llengua catalana en una societat multicultural.
Resultats d'aprenentatge	CE9.1 Identificació de l'origen dels errors en l'ús de la llengua per part de parlants no nadius CE9.2. Solució dels errors en l'ús de la llengua per part de parlants no nadius
Competència	CT1. Dominar l'expressió oral i escrita.
Resultats d'aprenentatge	Assoliment d'una expressió oral i escrita correcta i efectiva.
Competència	CT2. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica.
Resultats d'aprenentatge	Assoliment d'un hàbit de lectura efectiu. Millora de la capacitat d'interpretació dels textos a partir del coneixement previ i a partir d'inferències textuais.
Competència	CT3. Treballar de forma autònoma o en equip de manera responsable.
Resultats d'aprenentatge	Assoliment d'un hàbit de treball curós i disciplinat.
Competència	CT4. Realitzar treballs escrits o presentacions orals efectives i adaptades al

	registre adequat.
Resultats d'aprenentatge	Realització de treballs amb una expressió correcta, precisa i ajustada al registre. Desenvolupament de presentacions orals correctes, efectives i ajustades al registre.
Competència	CT5. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
Resultats d'aprenentatge	Assoliment d'una competència bàsica en l'ús de les eines informàtiques fonamentals per a l'elaboració de treballs escrits i de presentacions oral. Adquisició d'un coneixement suficient de les principals fons documentals de l'àmbit de la llengua catalana.
Competència	CT6. Utilitzar la informació en consonància amb l'ètica científica.
Resultats d'aprenentatge	Interiorització de les normes ètiques que regulen la tasca científica i la comunicació de la recerca.
Competència	CT7. Mantenir una actitud de respecte envers les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres..
Resultats d'aprenentatge	Respecte envers la feina i les opinions dels companys i del professor. Capacitat d'argumentar i dialogar amb respecte.

6.- Continguts de l'assignatura

PART I: MORFOLOGIA

1 El lexicó i els seus components

1.1. *Alguns conceptes bàsics*

- el lexicó
- tipus d'unitats lèxiques
- morfemes i morfs
- mots existents vs. mots possibles
- regularitats fonològiques i l'al·lomorfa

1.2. *Mecanismes de formació de mots*

- derivació
- composició
- lexicalització
- altres mecanismes

2. Morfologia flexiva

2.1 *Conceptes bàsics*

- Flexió i derivació
- Paradigmes inflectius: invariabilitat i defectivitat

2.2. *Flexió nominal*

- gènere i nombre en noms, adjectius i determinants

2.3. *Flexió verbal*

- conjugacions: vocals i increments temàtics
- temps, aspecte i mode; persona i nombre

2.4. *Pronoms febles: font. Posició i combinacions.*

PART II: SINTAXI ORACIONAL

1. Unitats sintàctiques

1.1. *Unitats lèxiques i unitats sintàctiques: els constituents.*

1.2. *Categories lèxiques i funcionals.*

1.3. *Organització jeràrquica i estructura. La recursivitat. L'endocentricitat.*

1.4. *Argumentació i anàlisi sintàctica.*

1.5. *Tipus de sintagmes.*

2. Relacions sintàctiques i estructura de l'oració

2.1. *Categories sintàctiques, funcions sintàctiques i papers temàtics.*

2.2. *L'oració com a predicació.*

2.3. *L'oració com a unitat comunicativa. La "perifèria" de l'oració.*

3. La predicació

3.1. *Predicats i categories predicatives.*

3.2. *Estructura argumental. Arguments i adjunts. Modificadors.*

3.3. *Les funcions sintàctiques.*

4. Tipologia verbal

- 4.1. *Verbs transitius, intransitius i inacusatius.*
- 4.2. *Verbs copulatius i quasicopulatius.*
- 4.3. *Verbs psicològics.*
- 4.4. *Verbs amb arguments oracionals.*
- 4.5. *Verbs amb arguments preposicionals.*
- 4.6. *Alternances en l'estructura argumental.*

5. Oracions passives i impersonals

- 5.1. *Oracions passives perifràstiques.*
- 5.2. *Oracions amb el pronom es / se. Tipologia i propietats.*
- 5.3. *Altres estratègies d'impersonalització.*

6. Sintagma Nominal

- 6.1. *Tipologia nominal.*
- 6.2. *Estructura del SN. Determinació i complementació.*
- 6.3. *Tipus d'adjectius i propietats*

7. Ordre de constituents a l'oració

- 7.1. *Ordre marcat i no marcat*
- 7.2. *Modalitat i ordre de mots.*
- 7.3. *Estructura informativa i ordre*

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Les activitats dirigides assumeixen la metodologia de l'aprenentatge basat en problemes i consistiran en (i) presentacions teòriques de la matèria amb discussió en gran grup dels problemes i (ii) pràctiques a l'aula que, a partir de l'estudi de problemes, pretenen reforçar els coneixements teòrics i desenvolupar la capacitat d'anàlisi.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Dirigides		105	
	Classes teòriques	65	adquisició de CE7 a CE9
	Pràctiques de aula	40	adquisició de CE7 a CE9
Supervisades		30	
	Supervisió de la redacció dels lliuraments	30	adquisició de CE6 a CE9 i de CT1 a CT7
Autònomes		150	
	Lectura de textos	55	adquisició de CE6 a CE9 i de CT1 a CT7
	Redacció dels lliuraments	40	adquisició de CE6 a CE9 i de CT1 a CT7
	Estudi	55	adquisició de CE6 a CE9 i de CT2, CT3 i CT5

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

Les competències d'aquesta matèria s'avaluen en 3 mòduls:

- a) Mòdul de lliurament de pràctiques puntuades (puntuades sobre 10; aprovat: 5): es lliuraran 2 pràctiques (1 a cada part) amb un pes del 10%.
- b) Mòdul de proves escrites parcials (puntuades sobre 10; aprovat: 5): se'n faran 4 (2 a cada part) amb un pes del 40%.
- c) Mòdul de proves escrites finals de cada part (puntuades sobre 10; aprovat: 5): se'n faran dos amb un pes del 50%.

Per poder aprovar l'assignatura, l'alumne haurà de presentar en el termini que s'estableixi les pràctiques del mòdul (a). Els alumnes que no hagin arribat a una nota mitjana global de 5 es poden presentar a la reavaluació de la part suspesa sempre que hagin obtingut almenys 4 punts en aquella part.

Els errors de normativa i de redacció penalitzaran i es podrà exigir la repetició d'alguna pràctica si no assoleix els mínims de qualitat exigibles en un curs universitari.

S'obtindrà un "no presentat":

- quan no s'hagi fet el mòdul (a),
- quan, havent fet el mòdul (a), no s'hagi fet cap part del mòdul (b) o del mòdul (c). / quan, havent fet el mòdul (a), no s'hagi fet la meitat dels mòduls (b) o (c).

S'haurà de parlar amb el professor corresponent si no es poden fer els mòduls (b) o (c) per alguna raó de causa major (defunció d'algun familiar, operació d'un mateix o d'un familiar proper, etc.).

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

	15	
Pràctiques puntuades	2	adquisició de CE6 a CE9 i de CT1 a CT7
Proves escrites parcials	8	adquisició de CE6 a CE9 i de CT1 a CT7
Prova escrita final I, II	5	adquisició de CE6 a CE9 i de CT1 a CT7

9- Bibliografia i enllaços web

FABRA, Pompeu. *Gramàtica Catalana*. Teide. Barcelona, 1956.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, *Gramàtica de la llengua catalana*, en preparació.

<<http://www2.iec.cat/institucio/seccions/Filologica/gramatica/default.asp>>

PÉREZ SALDANYA, Manuel, Manuel Sifre Gómez, Júlia Todolí. 2004. *Morfologia catalana*.
Barcelona: Editorial UOC.

RAMOS, Joan Rafael (1992) *Introducció a la sintaxi*, València, Tàndem

SOLÀ, J. [et al.] (ed.) (2002) *Gramàtica del català contemporani*, Vol. I: Fonologia i
Morfologia. Barcelona, Empúries. (Al llarg del curs s'especificarà la part
corresponent a cada tema.)

SOLÀ, J. [et al.] (ed.) (2002) *Gramàtica del català contemporani*, Vol. II: Sintaxi I.
Barcelona, Empúries. (Al llarg del curs s'especificarà la part corresponent a cada
tema.)

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

Les dates concretes de les proves i les instruccions per a les pràctiques es comunicaran a classe i pel Campus Virtual.

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
?novembre	prova escrita 1	aula		entendre, argumentar i saber aplicar operacions gramaticals fonamentals
?gener	prova escrita 2	aula		entendre, argumentar i saber aplicar operacions gramaticals fonamentals
?gener	prova final de la part I	aula		entendre, argumentar i saber aplicar operacions gramaticals fonamentals
?març	prova escrita 3	aula		entendre, argumentar i saber aplicar operacions gramaticals fonamentals
?maig	prova escrita 4	aula		entendre, argumentar i saber aplicar operacions gramaticals fonamentals
?juny	prova final de la part II	aula		entendre, argumentar i saber aplicar operacions gramaticals fonamentals
per determinar	Reavaluació	aula		entendre, argumentar i saber aplicar operacions gramaticals fonamentals

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
novembre	pràctica 1	aula		resolució i discussió d'un problema gramatical
abril	pràctica 2	aula		resolució i discussió d'un problema gramatical